

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/506/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212220117
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7212220117.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu EOS KSI Slovensko s.r.o., IČO: 35724803, Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovanej Y. Č., V. XXXX/XX, N., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42176778, Námestie legionárov 5, Prešov, o zaplatenie 1.218,83 € istiny s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu 19C/206/2012-66 z 13.2.2014 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

Vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením návrh zamietol (I.), vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 66,30 eura prostredníctvom Daňového úradu Bratislava (II.), vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania (III.) a žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného nepriznal náhradu trov konania (IV).

V odôvodnení uznesenia o. i. popísal čoho sa žalobca návrhom domáhal, uviedol, že oznámením z 24.9.2012 vstúpil do konania vedľajší účastník (ďalej len VÚ), ktorý vzniesol námietku premlčania, zároveň dôvodil, že Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ak by sa súd nestotožnil s argumentáciou vedľajšieho účastníka (ďalej len VÚ), navrhoval, aby súd konanie prerušil do skončenia prejudiciálneho konania vedeného na súdnom dvore EÚ pod č. C-460/12 (prejudiciálna otázka riešiaca, či prihliadnuť na premlčanie ex offio, alebo odporcu o premlčaní poučiť ak sa voči odporcovi - spotrebiteľovi uplatňujú plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok). Po pojednávaní z 31.10.2013, na ktorom právny zástupca žalobcu na otázku súdu uviedol, že je zrejmý rozpor medzi podpisom žalovanej na úverovej zmluve a na dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, podaním doručeným súdu dňa 11.11.2013 žalobca zobral svoj návrh v celosti späť bez bližšieho odôvodnenia, žiadal vrátenie súdneho poplatku a navrhol, aby súd VÚ na strane žalovaného nepriznal trovy právneho zastúpenia z dôvodu ich neúčelnosti. So späťvzatím žaloby žalovaná podaním z 12.2.2014 prejavila súhlas a súd rozhodol citujúc § 96 ods. 1, 2, 3 a § 146 ods. 2 O. s. p. a §11 ods. 3, 4, 6 z. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch tak, že konanie zastavil.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 O. s. p., lebo ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Mal za to, že žalobca svojim konaním zaviniť zastavenie konania, nakoľko vzal svoj návrh späť a nepreukázal, že tak spravil pre správanie žalovanej, ani to, že samotný návrh bol podaný dôvodne, preto nemá nárok na náhradu trov konania. Uviedol, že žalovanému rovnako nepriznal voči žalobcovi náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne trovy konania nevznikli a o trovách VÚ rozhodoval podľa ust. §142 ods.1 O.s.p. (jeho znenie citoval) ale nepriznal VÚ na strane žalovanej, ktorý bol v konaní zastúpený advokátom náhradu trov právneho

zastúpenia, nakoľko usúdil, že ním uplatnené trovy právneho zastúpenia neboli účelne vynaložené na bránenie práva proti neúspešnému účastníkovi v konaní. Uviedol, že právo dať sa zastúpiť v konaní pred súdom advokátom patrí medzi základné práva garantované Ústavou SR. Preto nikomu nemožno brániť v tom, aby bol v konaní právne zastúpený kvalifikovaným advokátom. Účastník konania, ktorý advokátovi udelí plnú moc na zastupovanie v konaní pred súdom si musí byť vedomý rizika, že mu v konaní právo na náhradu trov konania nemusí vzniknúť alebo mu náhrada trov konania nebude priznaná z rôznych zákonom prípustných dôvodov. Teda právo dať sa zastúpiť advokátom a právo na náhradu trov konania nie sú nerozlučne späté. Pri priznaní či nepriznaní náhrady trov konania je potrebné prihliadať nielen na procesnú úspešnosť v spore, ale aj na účelnosť vynaložených trov. A práve skutočnosť, že súd v danom prípade považoval trovy VÚ za neúčelné, nadbytočné a nevhodné viedla súd k rozhodnutiu nepriznať VÚ náhradu trov konania spočívajúcich v náhrade trov právneho zastúpenia. K inštitútu VÚ ako takému v jednotlivom prípade uviedol, že či už sa jedná o jeho účasť v konaní alebo zastúpenie advokátom a uplatnenie náhrady trov konania nemožno mať zásadnej výhrady. Tento prípad však je potrebné vnímať v kontexte ďalších stoviek konaní, do ktorých VÚ vstúpil za situácie, keď pre všetky tieto prípady (súdne konania) je príznačné, že VÚ do nich vstúpil v krátkom časovom úseku, hromadne a to bez akejkoľvek nadväznosti na osobu odporcu ako spotrebiteľa, kde na strane navrhovateľa vystupuje obmedzený okruh subjektov (v tomto prípade ide o EOS KSI Slovensko, s.r.o.). Obrana odporcov (spotrebiteľov), zo strany VÚ, v jednotlivých konaniach spočíva v paušálnej námietke premlčania nároku navrhovateľa bez akejkoľvek nadväznosti na postoj odporcu k plneniu prípadne premlčaného dlhu predstavujúceho naturálny obligačný záväzok (pričom v tomto konaní žalovaná vo svojom podaní, ktorým súhlasila so späťvzatím žaloby, uviedla, že má záujem splatiť svoj dlh voči žalobcovi) a takisto neadresne, bez akejkoľvek špecifikácie konkrétneho prípadu, poukazuje na spotrebiteľský charakter vecí s potrebou skúmania existencie neprijateľnej podmienky (v tomto konaní ide o neprijateľnosť uznania záväzku). Toto umožňuje VÚ podávať totožné vyjadrenia vo veci, v stovkách konaní v pomerne krátkom časovom úseku, pričom v každom takomto konaní, keďže je zastúpený advokátom, si uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia. Vo všetkých prípadoch VÚ paušálne vyjadruje súhlas s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania a pre prípad jeho nariadenia vopred ospravedlňuje svoju prípadnú neúčasť. Na základe uvedeného uzavrel, že nemôže byť účelné a hospodárne, ak za rozposielanie takýchto totožných podaní na súdy vyššie uvedeným spôsobom (zväčša elektronickými prostriedkami podpísanými zaručeným elektronickým podpisom), si uplatňuje VÚ plnú náhradu trov právneho zastúpenia (podľa výšky žalovanej sumy), iba preto, že je v každom takomto konaní formálne zastúpený advokátskou kanceláriou.

VÚ podal včas rozsiahle odvolanie proti IV. výroku uznesenia, ktorým mu nebola priznaná plná náhrada trov konania a žiadal zmeniť uznesenie a priznať trovy konania. Namietal, že v tomto smere je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné. Podľa ich názoru, nakoľko žalobca zbral žalobu späť, zavinil zastavenie konania, tak súd mal rozhodnúť v ich prospech podľa § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. a priznať náhradu trov konania. Osobitne dal do pozornosti, najnovší Občiansky súdny poriadok a reprodukoval časť komentára I. diel, 2. Vydanie 2012, autorov Stevček/Ficová a kolektív, Beckovej edície komentovaných zákonov, nakladateľstva C.H.Beck, str. 521-525 a nálezu ÚS 463/2012, z 12.12.2012. S argumentáciou súdu, že v tomto konaní sú ich trovy neúčelné, sa už judikatúra krajských súdov voporiadala a poukázal na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 13Co/I 93/2012, z 30.7.2012, Krajského súdu Prešov, sp. zn. 20Co/I27/2013, z 30.8.2013, uznesenie NS SR zo 14.9.2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, uznesenie Ústavného súdu SR zo 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011. Uviedol, VÚ je neziskovou organizáciou, zloženou z laikov v oblasti práva. Aj keby však všetci členovia boli právnici, bez pomoci advokátov, ktorých kancelárie sú na to dostatočne priestorovo, materiálne, technicky a personálne vybavené, by množstvo spotrebiteľskej agendy, do ktorej boli ešte schopní vstúpiť, ale ktorá je len zlomkom z množstva, ktoré si ochrana spotrebiteľov na desiatkach súdov v SR vyžaduje, nezvládli. V ďalšej časti odvolania poukázal na problémy súvisiace s činnosťou VÚ, pri ktorej ho zastupujú dve advokátske kancelárie a pýta sa kto zaplatí priestory, ľudí, techniku, kancelárske potreby, atď., zatiaľ čo robia advokáti na svoje náklady, nakoľko zakúpili potrebné technické pracovné prostriedky a prijali ďalších pracovníkov. Ak súdy nebudú náhradu trov konania priznávať, stratia aj týchto dvoch advokátov, nakoľko nemôžu od nich požadovať, aby výkon svojho povolania, ktorým sa živia, vykonávali dlhodobo zadarmo, čo by bola pre dodávateľov a vymáhačské spoločnosti vynikajúca správa. Poukázal na vývoj spotrebiteľského práva, uviedol, že im ide o vyčistenie spotrebiteľských právnych vzťahov od nečestnosti a nemorálnosti a súdy by im v tom nemali brániť, ale by ich v tom mali podporiť. Uviedol, že cieľom štátu a jeho orgánov, by malo byť, vniesť do spotrebiteľských právnych vzťahov čestnosť a morálnosť a že spotrebiteľ sa sám brániť nevie a súd mu ochranu neposkytne. Poukázal na čl. 169 ods.1 Zmluvy

o fungovaní EÚ, z ktorého citoval, čl. 38, 47 Charty základných práv EÚ. K odôvodneniu napadnutého uznesenia dodal, že žiadna norma, upravujúca právny status Združenia na ochranu spotrebiteľov neobmedzuje, a ani nemôže obmedzovať ústavné právo na právne služby a ani s tým spojené práva na náhradu trov konania. Konštatovanie súdu, o neúčelnosti vynaložených nákladoch na zastupovanie, objektívne prispeje k ochrane hospodárskych záujmov vymáhačských a dodávateľských organizácií, ktorých hospodárska politika je založená na používaní neprijateľných zmluvných podmienok, nekalých obchodných praktík a v masovom uplatňovaní premlčaných pohľadávok a táto argumentácia sa javí byť veľmi jednostranná a nespravodlivá. Uviedol, že tomu istému súdu nevedí, že silná spoločnosť, ktorou je právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávky žalobcovi, ktorý sa zaoberá vymáhaním pohľadávok, ako predmetom svojej činnosti a súdu nevedí, prečo sa táto inkasná spoločnosť, patriaca k najväčším v EÚ, je zastúpená silnou špecializovanou advokátskou kanceláriou. Pýtal sa prečo súdu u žalobcu nevedí, že paušálne a vo veľkom množstve podáva totožné žaloby? Poukázal na diametrálne rozdielne posudzovanie tých istých skutočností, pri úvahách o náhrade trov konania u združenia na ochranu spotrebiteľov a u vymáhačskej organizácie je zjavné a ťažko pochopiteľné. Samozrejme, z hľadiska záujmov žalobcu ide u o účelové, nadbytočné a neekonomické právne zastúpenie. Príčinou sú žaloby, ktoré nemali byť vôbec podané. Postup súdov, aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania určí, či podávanie takýchto žalôb bude bez rizika hospodárskej straty dodávateľov a vymáhačských spoločností pokračovať, alebo sa veľmi rýchlo zastaví. Poukázal na čl. 47 ods.2 Ústavy SR, a uviedol, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc vyplýva z citovaného čl. a ESLP toto právo opakovane vo svojich rozhodnutiach zaraďuje medzi základné práva. Aj VÚ, ako občianske združenie zložené z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“. K postaveniu združenia, ako VÚ, osobitne dal do pozornosti, najnovší Občiansky súdny poriadok Komentár - I. diel, 2. Vydanie 2012, autorov Stevček/Ficová a kolektív, Beckovej edície komentovaných zákonov, nakladateľstva C.H.Beck, str. 327-331 a poukázal, že spotrebiteľka bola v súdnej veci úspešná v dôsledku ich aktivity. Činnosťou VÚ napĺňa vysoké ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov. Na podporu argumentov poukázal na uznesenie Krajského súdu Košice, sp. zn. 6Co/132/2013, z 30.9.2013, do pozornosti dal rozsudok Súdného dvora EÚ, vo veci C-279/09, na uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 67/2010, z 9.6.2010. Poukázal na právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, čo jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998), nález Ústavného súdu SR III. US 119/03-30. Uviedol dôvody aplikácie § 150 O. s. p. (aj keď v súdenom spore súd podľa tohto ust. nepostupoval).

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu je vadou konania, ktorou sa odníma účastníkovi možnosť riadne konať pred súdom. Existencia tejto vady zakladá dôvodnosť podaného dovolania a jej dôsledkom je zrušenie rozhodnutia vydaného v konaní ňom postihnutom.

Hromadnosť vstupovania VÚ do konaní je podmienená len a len hromadnosťou podávania žalôb porušujúcich práva spotrebiteľov dodávateľmi. Konanie VÚ nie je príčinou, ale následkom konania dodávateľov, resp. vymáhačských spoločností. Stačí, aby žalobca nepodával žaloby, ktorými si uplatňuje zakázané plnenia a nebudeme mať do čoho vstupovať.

K argumentácii, že obrana odporcov (spotrebiteľov), zo strany VÚ, v jednotlivých konaniach spočíva v paušálnej námietke premlčania nároku navrhovateľa uviedol, že paušálnosť vznesenej námietky premlčania je len následkom paušálnosti podávania žalôb, v ktorých si žalobca uplatňuje premlčané pohľadávky. K samotnému postojú žalovanej vyjadril svoje presvedčenie, že ak by bola spotrebiteľka náležite poučená o tom, aký má pre ňu význam a dôsledok nami vznesená námietka premlčania, je si istý, že by svoj názor vyjadrený v odpovedi na výzvu súdu zmenila.

Na podporu argumentov poukázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 16Co/291/2013, z 3.7.2013. Uviedol, že podanie VÚ bolo dostatočne individualizované uvedením príslušnej spisovej značky súdu na podaní z 5.8.2013. Toto podanie bolo vyhotovené individuálne po preštudovaní príslušného spisového materiálu a posúdení najvhodnejšieho právneho riešenia tohto prípadu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca si uplatňoval premlčanú pohľadávku považoval VÚ za zbytočné súd naviac zaťažovať výpočtom a opisom ďalších neprijateľných zmluvných podmienok a nedostatkov, ktoré zmluva o úvere obsahuje. Záverom uviedol, že paušálne vyjadrovanie súhlasu s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania a pre jeho prípadne nariadenia vopred ospravedlnenie

našej neúčasti by nemalo dôvodom na posúdenie nami uplatnených trov konania ako neúčelných a nehospodárnych. Práve táto skutočnosť svedčí o pravom opaku a síce že sa obmedzuje len na úkony, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľa, ktorým je efektívna ochrana spotrebiteľa, bez zbytočného navyšovania trov konania.

Citoval § 93 ods. 4 O. s. p. a tvrdil, že vzťah účastníka konania platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre VÚ, a uviedol, že základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O. s. p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takého trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z. z., pričom pri ich priznaní je potrebné brať na zreteľ že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s dvomi významnými právnymi normami: 1. podľa článku 47 ods. 2 ústavy, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi..., 2. podľa § 3 ods.4 zák. č. 250/2007 Z. z. každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľa, združení v nejakom združení, sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z. z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo VÚ v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti pripomenúl, že podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Združeniu podľa § 25 zák. č. 250/2007 Z. z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia, na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák. č. 250/2007 Z. z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O. s. p., osobitne ku náhrade trov konania vzniknutých právnu pomocou poskytnutou advokátom. Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľov je, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O. s. p., resp. § 146 ods. 2 O. s. p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné práv na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnu pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. Za neúčelný úkon však nemožno bez ďalšieho považovať vstup VÚ do konania, lebo po prvé, taký úkon Občiansky súdny poriadok upravuje a pripúšťa bez obmedzenia (jediným obmedzením je to, že konanie zatiaľ právoplatne neskončilo) a po druhé, ide o vstup do neprávoplatne skončeného konania, v ktorom sa nedá vopred vylúčiť, že VÚ so zreteľom na povahu súdnej ochrany a jej špecifický predmet, ktorým je ochrana spotrebiteľa vo všeobecnosti môže účinným spôsobom plniť svoju funkciu VÚ. Do pozornosti dal novelizované znenie § 137 O. s. p., podľa ktorého trovy konania sú, okrem iného náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Žalobca sa vyjadril k odvolaniu VÚ písomne a poukázal na to, že cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „združenie“) je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3, ods.5, zákona č. 250/2007 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii VÚ. Zastáva názor, že VÚ musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, pričom vychádzal z údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011. Ak by predsa z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol VÚ zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania, pretože by inak by nebol dôvod na pripustenie VÚ, keďže by

nevedel naplniť predmet svojej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že právne zastúpenie VÚ je neúčelné a nadbytočné. Obdobný právny názor vyjadril aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí sp. zn. 17Co/164/2012. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z. a uviedol, že je toho názoru, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Z vlastných skúseností má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše VÚ viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čím konanie predlžuje a navyšuje trovy konania. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Poukázal na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcov, pričom títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemali žiadnu vedomosť, čo vyjadril aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13co/35/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 13Co/36/2012. Upozornil, že súd nepriznaním náhrady trov konania VÚ neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom VÚ k predmetu konania. Obdobný právny názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/100/2012. Poukázal na to, že VÚ v podanom odvolaní v súvislosti s dôvodnosťou trov konania cituje § 137 O. s. p.. Žalobca však zastáva názor, že združenie vstúpilo do konania ako VÚ na strane žalovaného, ktorý žalovaného v konaní nezastupuje. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 13Co/40/2012 a 13Co/35/2012 vyjadril právny názor, že „v tomto konaní však nevystupuje ako splnomocnený zástupca žalovaného, pričom možno predpokladať, že o vstupe do konania VÚ ani žalovaný nemá žiadnu vedomosť“. Z uvedeného dôvodu nemožno pri zdôvodňovaní oprávnenosti nároku na náhradu trov konania argumentovať vyššie uvedeným ustanovením, nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci. Zastáva názor, že ustanovenia Charty základných práv EU ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EU, na ktoré VÚ poukazuje, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi a uplatňovať si náhradu trov konania, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Uviedol, že konaním VÚ v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a VÚ náhradu trov konania nepriznal. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania preskúmal a v zmysle ustanovenia § 219 O. s. p. ho potvrdil a zároveň si uplatnil trovy konania v odvolacom konaní vo výške 83,34 € s DPH pozostávajúce z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 73,69 € s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,65 € s DPH.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a uznesenie vo výroku, ktorým súd nepriznal žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správne, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože jeho dôvody sú správne.

Na zdôraznenie správnosti dodáva, že podľa § 93 ods.2 O.s.p. ako VÚ sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Uvedené ust. bolo do nášho právneho poriadku zavedené zák. č. 384/2008 Z.z, pričom týmto samotným zákonom bola VÚ daná legitímácia na vstup do konania. Cieľom takto koncipovanej práv. úpravy podľa Dôvodovej správy k uvedenému zák. bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Vedľajšie účastníctvo je formou spoločenstva účastníkov v občianskom súdnom konaní. VÚ je osoba odlišná od účastníka

samotného, ktorá sa zúčastňuje konania z dôvodu, že chce pomôcť zvíťaziť v spore niektorému z účastníkov (sporných strán). VÚ je motivovaný víťazstvom v spore toho účastníka, ku ktorému pristúpil. Táto motivácia je v zmysle ust. § 93 ods. 2 O.s.p. daná predmetom jeho činnosti, ktorým je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Vzhľadom na uvedené, účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu ale nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však napríklad neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátené konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejavíť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor].

Vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v zmysle ktorého VÚ má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník je možné mu priznať aj náhradu trov konania, ale len za predpokladu že toto právo vzniklo aj účastníkovi na strane ktorého v konaní vystupoval.

Podľa § 146 ods.2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Článok 47 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pojem každý spadá aj na VÚ, ten nie je vylúčený z voľby akým spôsobom si toto ústavou dané právo uplatní, ale musí počítať s tým, že súd bude skúmať podľa § 146 ods.2 O.s.p. či trovy ním uplatnené boli vynaložené účelne teda či sa nimi sledovalo procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takémuto tvrdenému nároku. Súd nemôže zaviazat' účastníka na náhradu tých trov, ktoré druhý účastník počas konania vynaložil zbytočne.

Paušálny vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do všetkých konaní, v ktorých vystupuje ako žalobca rovnaký subjekt, bez ohľadu na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nepovažuje odvolací súd za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa a rovnako aj na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že VÚ vstúpil do konania ako profesijná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, pričom splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty VÚ vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho na stane koho vstupuje do konania, nepovažoval odvolací súd jeho trovy za účelne vynaložené. Skutočnosť, že združenie na zastupovanie v konaní splnomocnilo advokáta, vzbudzuje u odvolacieho súdu dojem, že účelom jeho vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie prospechu v podobe priznanej náhrady trov konania.

V zmysle uvedeného odvolací súd urobil záver, že pri priznávaní trov konania pre žalovaného a VÚ bolo potrebné aplikovať § 146 ods.2 veta prvá O.s.p. avšak so zreteľom na účel právneho zast., na hospodárnosť konania, potvrdil uznesenie vo výroku o náhrade trov konania, pretože sa stotožnil s odôvodnením, že trovy VÚ nepriznal, lebo tieto neboli účelne vynaložené.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods.1 a § 142 ods. 1 O. s. p. a žalobcovi a VÚ ich náhradu nepriznal, lebo VÚ nemal v odvolacom konaní úspech a aj keď žalobca mal v odvolacom konaní úspech a vznikli mu trovy odvolacieho konania z titulu trov právneho zast., tieto nemožno považovať za účelne vynaložené.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.